

KICK-OFF WORKSHOP 2022

Jongeren en wereldwijde klimaatactie

Bundel voor leerkrachten en VIPS

Hey jij!

Deze workshop werd ontwikkeld voor de YOUCA Kick-Off 2022 in samenwerking met enkele jongeren. De workshop hebben we gegoten in het thema van dit jaar, namelijk #FeedTheFuture, en focust op jongeren in Oeganda, Ecuador, Burkina Faso en natuurlijk in België. Zo zien we hoe jongeren overal ter wereld een verschil kunnen maken en hoe dit verschilt in verschillende landen, maar ook dat we bepaalde uitdagingen wereldwijd moeten aanpakken, zoals het klimaat. Want degene die het meest kwetsbaar zijn voor de gevolgen van de klimaatsverandering hebben er het minste tot bijgedragen.

Gelieve deze bundel niet verder te verspreiden, kopiëren of te delen zonder toestemming van een medewerker van YOUCA. We vragen jullie, uit respect voor de jongeren die meewerkten aan de workshop, om je leerlingen te vertellen over YOUCA en onze missie aan het begin of einde van de workshop.

Bel of stuur gerust Anke (0472 27 68 90 of [Anke Youca](#)) als je nog met vragen zit!

Veel succes!

Anke

Wat vind je in deze bundel?

<i>De workshop in het kort</i>	<i>p. 2</i>
<i>Uitleg, groepsverdeling en start</i>	<i>p. 3</i>
<i>Verloop en attributen</i>	<i>p. 6</i>
<i>Einde en nabespreking</i>	<i>p. 9</i>
<i>Timing en wat in het ook te houden</i>	<i>p. 10</i>
<i><u>Bijlage 1: Achtergrondinformatie per land</u></i>	
<i><u>Bijlage 2: Actiebladen</u></i>	
<i><u>Bijlage 3: Overzicht drempels</u></i>	
<i><u>Bijlage 4: Internationale Klimaatraad</u></i>	
<i><u>Bijlage 5: Dilemma's</u></i>	
<i><u>Bijlage 6: Geld</u></i>	
<i><u>Bijlage 7: Thermometer</u></i>	
<i><u>Bijlage 8: Volgers</u></i>	

De workshop in het kort

Doelstellingen:

- De deelnemers maken kennis met activisme en hoe zij zelf actie kunnen ondernemen en eindigen met enkele duidelijke tools in de hand voor activisme
- De deelnemers ondervinden welke rol zij kunnen innemen in de samenleving
- De deelnemers maken op een ervaring gerichte manier kennis met de thema's internationale solidariteit, rechtvaardigheid en duurzaamheid
- Deelnemers maken kennis met de missie en visie van YOUCA

Werkvorm: Spel

Speldoel

De klimaatverandering is de grootste wereldwijde uitdaging. Jongeren overal ter wereld willen een verschil maken en zich inzetten voor de toekomst van onze planeet. Desondanks zijn er veel drempels die ons verhinderen om iets te doen tegen de klimaatsverandering. In deze workshop willen we ervoor zorgen dat het klimaat niet meer dan 1,5°C opwarmt. We zijn momenteel op weg naar een opwarming 2,0°C tegen 2050. De deelnemers moeten ervoor zorgen dat deze opwarming teruggedrongen wordt.

Hoe?

De leerlingen worden opgedeeld in 4 groepen die elk een groep jongeren in een ander land representeren en een bepaalde achtergrond meekrijgen. Vanuit deze positie kunnen ze verschillende klimaatacties ondernemen die de temperatuur doen dalen doordat mensen zich achter hen scharen en zo druk kunnen uitoefenen op het beleid. Klimaatacties kunnen overschaduwd worden door drempels en gebeurtenissen. Er is een visuele voorstelling van de thermometer die tot 2°C gevuld is, die moet naar beneden.

Einde

De klok tikt. De deelnemers zijn gelimiteerd in tijd. Eens deze tijd overschreden, is het te laat.

Na het spel reflecteren je +-15 minuutjes in groep over de gebeurtenissen, drempels en successen in het spel. Wat waren drempels? Wat was er verschillend? Wat was opvallend? Kan je dit toepassen op het echte leven? Hier wordt ook gezegd wat zij als YOUCA doen en hoe dit verbonden is met het spel.

Uitleg, groepsverdeling en start

De uitleg is het begin, maar misschien ook het belangrijkste deel voor jou als begeleider. Zorg dus zeker dat je het verloop van de workshop zelf goed begrijpt en de uitleg voorbereid hebt. Ben je hier onzeker of bang over? Maak een spiekbriefje (zoals het voorbeeld verder), zo vergeet je zeker niets te zeggen. Ben je toch iets vergeten, geen probleem! Dan voeg je de regel tijdens de workshop nog toe! Het leuke aan deze workshop is dat alles zichzelf een beetje uitwijst voor de deelnemers, je moet niet alles zeggen bij de uitleg. Sommige dingen kan je toevoegen tijdens het verloop van het spel (bv. klimaatraad samenroepen, gebeurtenissen, drempels, ...)

Tips voor je uitleg

1. Vertel een verhaal

Of je het wilt of niet, luisteren is niet zo gemakkelijk. Het vraagt veel concentratie van de deelnemers. Probeer de uitleg te doen aan de hand van een chronologisch verhaal en zorg ervoor dat de aandacht op jou gevestigd is. Vertel niet te veel. Als de deelnemers iets niet begrijpen, zullen ze er wel naar vragen.

2. Praat niet in doel(stellingen)

Het woord 'doel' is een party-pooper. Het breekt de magie van de werkelijkheid. Zorg dat het doel duidelijk is, maar geef dit weer binnen een verhaal.

3. Herhaal de belangrijkste regels bondig op het einde

Een uitleg kan soms lang duren, zorg dat je de belangrijkste puntjes kort herhaalt op het einde, zo heeft iedereen het zeker gehoord.

4. Maak tijd voor vragen

Zorg dat de deelnemers vragen kunnen stellen, maar laat hen dit pas doen op het einde. Als ze dit in het midden van je uitleg doen, mist er structuur en verlies je zeker enkele luisteraars. Bovendien antwoord je misschien al vragen doorheen je uitleg.

Uitgebreide uitleg

1. Vertel de deelnemers dat we vandaag allemaal **klimaatactivist** worden. De klimaatsverandering dringt immers en het is tijd voor actie.
2. Vertel de deelnemers dat we niet allemaal dezelfde klimaatactivisten zijn. We zullen actievoeren in **verschillende landen** en hebben verschillende achtergronden. De groepen die we zullen maken zijn Oeganda, Burkina Faso, Ecuador en België.
3. Verdeel de groepen nog **niet**, eens een groep verdeeld is, zwakt de aandacht af. Vertel dat we later de groepen zullen verdelen.
4. Vertel de deelnemers dat zij als activist willen dat de **opwarming van de aarde teruggedrongen** wordt. Nu zijn we immer op weg naar een opwarming van 2°C , dit zou dramatische gevolgen hebben voor onze planeet en onze levens. Wij willen dat de opwarming teruggedrongen wordt naar $1,5^{\circ}\text{C}$ (en liefst nog lager!).
5. Leg uit hoe de opwarming van de aarde teruggedrongen kan worden. Dit kan door het beleid en grote bedrijven onder druk te zetten. Acties worden uitgelegd op een actiefiche. Zoals de deelnemers kunnen zien, moeten ze echter eerst voldoende volgers verzamelen voor ze een actie succesvol kunnen uitvoeren. Hoe ze volgers moeten verzamelen staat uitgelegd op een ander opdrachtenfiche. Voeg toe dat er ook andere manier zijn om volgers te verzamelen, als ze een idee hebben kunnen ze dit steeds voorleggen aan de jury.
6. Leg uit dat als ze een opdracht voltooid hebben, ze deze moeten voorleggen aan de Jury (dat ben jij). De Jury bepaald of ze de opdracht goed hebben uitgevoerd of niet en geeft volgers of laat de temperatuur dalen/stijgen.
7. Zeg dat er nog enkele dingen zijn waar de activisten rekening mee moeten houden. Dat zijn (1) de klimaatraad die elke 20 minuten plaatsvindt en waar één afgevaardigde van elk land vertegenwoordigd moet zijn (deze vindt plaats bij een Jurylid); (2) er zijn drempels (bv. administratieve of politieke drempels) die ervoor zorgen dat sommige acties op bepaalde plekken moeilijker zijn, denk dus na voor je iets doet; en (3) plotselinge gebeurtenissen kunnen acties verstoren.
8. Vertel de deelnemers dat ze hiervoor tijd hebben tot een duidelijke deadline. De klok tikt.

Spiekbriefje

1. Klimaatactivisten uit verschillende landen
2. Opwarming van de aarde terugdringen onder $+1,5^{\circ}\text{C}$
3. Volgers verzamelen en daarmee het beleid beïnvloeden door acties uit te voeren
4. Jury geeft de volgers of haalt de graden naar beneden
5. Vergeet de klimaatraad niet en houdt er rekening met mogelijke drempels en onverwachte gebeurtenissen
6. De klok tikt. Tijd tot 12:00.

Groepsverdeling

De groepsverdeling kan je op een creatieve manier doen. Zorg er zeker voor dat de deelnemers zich goed voelen met de methode die je gebruikt. Is het wel corona-proof? Kennen de leerlingen elkaar goed of niet?

Voorbeeld 1

Je kan je leerlingen per twee laten duim worstelen. De verliezers gaan in één groep en de winnaars in één groep. Erna laat je de leerlingen opnieuw duim worstelen met iemand binnen hun groep en verdeel je de twee groepen nog eens in 2

Voorbeeld 2

Je laat de leerlingen zo snel mogelijk op iemand z'n rug springen. De paarden gaan aan één kant, de ruiters aan de andere. Je doet dit opnieuw binnen de groepen en eindigt zo met 4 groepen.

Voorbeeld 3

Je neemt hoopjes post-its in 4 verschillende kleuren. Je zorgt dat je van elke kleur evenveel post-it's neemt en kleeft door elkaar op een stapel (bv. Is je groep 20 leerlingen dan neem je 5 post-its van elke kleur). Je laat de leerlingen om de beurt de bovenste post-it nemen. Elke kleur is nu een team.

Start

Voor de workshop vul je een envelop per groep. Per envelop zit het volgende:

1. België
 - Achtergrondinformatie België
 - Opdrachtenfiche 'Volgers krijgen'
 - Opdrachtenfiche 'Beleid beïnvloeden België'
 - € 5000
2. Oeganda
 - Achtergrondinformatie Oeganda
 - Opdrachtenfiche 'Volgers krijgen'
 - Opdrachtenfiche 'Beleid beïnvloeden Oeganda'
 - € 700
3. Burkina Faso
 - Achtergrondinformatie Burkina Faso
 - Opdrachtenfiche 'Volgers krijgen'
 - Opdrachtenfiche 'Beleid beïnvloeden Burkina Faso'
 - € 200
4. Ecuador
 - Achtergrondinformatie Ecuador
 - Opdrachtenfiche 'Volgers krijgen'
 - Opdrachtenfiche 'Beleid beïnvloeden Ecuador'
 - € 800

Je geeft elke groep een versie hun envelop. De Jury (jij dus) gaat op z'n plaats zitten en het start!

In het begin van het spel, ga je een beetje rond moeten gaan en hier en daar bijsturen (bv. je kan aan 2 opdrachten werken), maar het loopt snel los!

Verloop en attributen

Jouw rol als Jury

Als Jury ben je verantwoordelijk om volgers te geven aan de deelnemers als ze een actie goed uitgevoerd hebben. Jij bepaalt of die actie goed genoeg, ondermaats of uitstekend is. Afhankelijk daarvan geef je het aantal volgers zoals die op hun opdrachtenblad staat, meer volgers of minder volgers. De volgers werden geknutseld. Verder zorg je ervoor dat drempels bij de actie duidelijk vermeld en uitgelegd worden, en dat een actie 'niet lukt' wanneer de drempels te groot zijn. Deze drempels werden in Bijlage 3 uitgewerkt. Dus kijk zeker in dat document voor je volgers/temperatuur toedient. Als je een nieuw idee hebt, voel je vrij om het te implementeren!

Verder beslis jij of een beleidsbeïnvloedende actie goed genoeg is zodat er actie ondernomen wordt en de temperatuur daalt. Indien de actie niet lukt, geef je hen duidelijke feedback zodat ze hier verder mee aan de slag kunnen.

Ten slotte zorg je voor de moderatie van de *Internationale Klimaatraad* en de lancering van gebeurtenissen, zoals die hieronder uitgelegd worden.

Internationale Klimaatraad

Elke 20 minuten vindt een internationale klimaatraad plaats. Hier komt één vertegenwoordiger van elke land en krijgen ze telkens een nieuwe opdracht, waarvoor ze 5 minuten hebben om deze te vervullen. De opdrachten voor elke internationale klimaatraad werden uitgewerkt in Bijlage 4.

Extra: Na de eerste klimaatraad krijgen de vertegenwoordigers van elke groep een brief met een dilemma. Zij moeten iets met dit dilemma doen. Dilemma's vind je in bijlage 5.

Drempels

Bij het uitvoeren van een actie, kan het zijn dat deze toch niet de gewenste impact heeft. Dit kan je steeds nakijken in bijlage 3.

Gebeurtenissen

Hier vind je een lijst van mogelijke gebeurtenissen. Je moet niet elke gebeurtenis laten plaatsvinden, ze dienen vooral voor het versnellen of vertragen van het spel. Als je zelf een goed idee hebt voor een gebeurtenis, aarzel niet en voer het uit! Kies het aantal volgers dat ze verliezen naargelang hoe goed het gaat. De gebeurtenissen kan op een flipchart of het bord noteren zodat iedereen op de hoogte is, maar roepen werkt ook! Gebeurtenissen gebeuren maximaal om te 5 minuten. In het begin wat minder dan op het einde, zo wordt het spannend!

Lijst van mogelijke gebeurtenissen

Wereldwijd

- Coronapandemie, protesten zijn nergens ter wereld toegelaten

Oeganda

- Vervuiling van het Victoriameer – **xxxx** van je volgers sterven aan de gevolgen van de vervuiling
- Misoogsten door klimaatsverandering – Je verliest **xxxx** volgers door een gebrek aan onderwijs, dat het gevolg is van een tekort aan inkomsten van ouders die werken in de landbouw
- Zware regelval in heel Oeganda, een deel van het land is in crisis, duizenden mensen zijn vermist. – Je verliest **xxxx** volgers

Burkina Faso

- Een nieuwe buitenlandse investeerder start een mijn nabij een dorp. Het dorp verliest hierdoor landbouwgrond en sluit aan bij de klimaatbeweging. – Je krijgt **xxxx** extra volgers maar verliest **x°C** aan temperatuur
- Een mijnbedrijf huurt milities in om de protesten te stoppen – Een groot aantal van de activisten sterft. Je verliest **xxxx** volgers.
- Je online activisme is te groot geworden, de politie fouilleert iedereen op straat. Als ze een smartphone vinden, ga je naar de gevangenis.
- Een militaire staatsgreep, al je beleid beïnvloedend werk wordt tenietgedaan

België

- Leerlingen worden gestraft als ze meedoen aan klimaatprotesten. Je verliest **xxxx** volgers
- Hevige regenval in België. Je wint **xxxx** volgers, de regering onderneemt enkele concrete stappen tegen de klimaatsverandering. **-X°C**
- België breidt een bruinkoolcentrale uit **+X°C**
- De overheid laat een nieuw bedrijf toe in de haven van Antwerpen. Het is echter bekend dat het plastic dumpst in de grond. **+X°C**
- De landbouwersbond lobbyt succes voor pesticidegebruik en de uitbreiding van varkenshouders **+X°C**
- België beslist toch dat alle wegen verlicht moeten worden. **+0,1°C**

Ecuador

- Grote olievlek treft fauna en flora en het amazonewoud **+X°C**
- Een groot bedrijf koopt landbouwgrond in Ecuador en installeert massieve monoculturen **+X°C**
- Ecuador keurt een nieuwe wet goed, waardoor de lokale bevolking eerst toestemming moet geven voor een nieuwe mijn komt of uitbreid. **-X°C**

Attributen

1. (Knutsel)materiaal voor opdrachten

Om de opdrachten te voltooien hebben de deelnemers materiaal nodig.

- Schaar
- Stiften
- Karton
- Oude affiches
- Papier
- Pennen en potloden
- ...

2. Thermometer

De thermometer is centraal in het spel en wordt bediend door de Jury. Je kan de temperatuur laten stijgen of dalen door een wasknijper te gebruiken, of met magneten op het bord te bevestigen en een lijn te laten bewegen.

3. Volgers

De Jury in bezit van alle volgers. Er zijn drie vormen: een smiley, een klein mannetje en een groot mannetjes.

- Smiley = 1000 volgers
- Klein mannetjes = 5000 volgers
- Groot mannetje = 10.000 volgers

Druk zeker voldoende volgers af!

4. Dilemma's

Op het einde van de eerste klimaatraad, krijgt elke verantwoordelijke een 'dreigbrief' van een overheid of privébedrijf met een dilemma. Deze dilemma's moet je uitknippen. Ze hebben tot de tweede klimaatraad tijd om een oplossing te vinden

5. Geld

Elke groep krijgt een budget geld in het begin van de workshop. Hen wordt niet meegedeeld waarvoor dit dient. Ze kunnen hier zelf creatief mee omspringen. Een voorbeeld kan zijn om social media posts te adverteren of om activisten vrij te kopen uit de gevangenis. Maar laat hen gerust nadenken. Zelf kan je uit checks uitschrijven.

Einde en nabespreking

De workshop eindigt op jouw gestelde deadline. Hierna komen we samen voor een nabespreking. Als je groep groot is, verdeel hem dan in twee kleinere groepen voor de nabespreking.

Je kan voor de nabespreking eerst een stok laten doorgaan waar iedereen de kans krijgt om kort te zeggen wat ze van de workshop vonden of hoe ze de workshop ervaren hebben begin eerst zelf om het goeie voorbeeld te geven. Ga zelf zeker in op de inhoud en schrijf belangrijke thema's op voor de verdere nabespreking.

Erna kan je de groep verschillende vragen stellen:

- Merkte je verschillen tussen de groepen activisten van de verschillende landen? Was dit opvallend?
- Herken bepaalde dingen uit de workshop van de echte wereld?
- Welke thema's verbind je, naast de al genoemde thema's, (bv. rechtvaardigheid, internationale solidariteit en duurzaamheid), met de workshop.

Eindig de workshop met een uitleg over YOUCA en waarom we deze workshop deden. Leg uit dat we met de workshop willen tonen dat ook jongeren een verschil kunnen maken in de samenleving, hoe klein dit verschil ook is. Je zegt hierna dat we met YOUCA geloven in de kracht van jongeren en jongeren wereldwijd willen ondersteunen om acties te kunnen ondernemen. Want zoals de workshop toonde, is dit niet altijd even vanzelfsprekend. Verwijs naar de missie van YOUCA:

YOUCA, YOUth for Change and Action - vroeger Zuiddag - is een organisatie voor en door jongeren die hen stimuleert om samen te werken aan een duurzame en rechtvaardige samenleving. Dat doen we door hen bewust te maken van belangrijke maatschappelijke uitdagingen en door hen te ondersteunen in hun engagement. Daarnaast zorgen we voor unieke ontmoetingen met impact op het culturele, zakelijke en publieke leven.

Eindig met een link naar onze projecten voor de YOUCA Action Day. Leg uit dat deze link ligt in de thematiek van klimaat voor het project van nu. Maar dat we met de workshop ook willen tonen dat er een verwevenheid is tussen rechtvaardigheid en het klimaat en dat we bij YOUCA wereldwijde uitdagingen aankaarten en jongeren willen ondersteunen om maatschappelijk impact te hebben. Het project van dit jaar focust op jongeren die kunnen bijdragen aan een duurzamere toekomst door te werken aan duurzamere voedselproductie. Want voedsel heeft een grote impact op het klimaat.

Je kan als extra opdracht de leerlingen nog een dagboek laten schrijven vanuit hun rol. Ze beschrijven daarin niet wat ze gedaan hebben, maar welke gevoelens het loswekte en welke acties zij als Belgische jongere kunnen ondernemen om impact te hebben.

Timing en verantwoordelijkheden

Voordat de workshop begint, is het belangrijk om de verantwoordelijkheden te verdelen en de timing van jullie workshop goed te hebben, als je de workshop met meerdere begeleiders doet. Minstens 2 begeleiders zijn wel aangeraden, maar iemand met ervaring voor een groep kan het ook zeker alleen.

Jullie hebben misschien nog nooit samen een workshop gegeven, daarom is het belangrijk om duidelijk te hebben wie wat zal doen.

1. Uitleg	_____
2. Klimaatraad	_____
3. Volgers geven	_____
4. Thermometer	_____
5. Materiaal	_____
6. Timing opvolgen	_____
7. Reflectie	_____
8. Gebeurtenissen	_____
9. _____	_____

Zorg voor een gepaste opvolging van jullie timing! De workshop neemt 2 lesuren in beslag!

Start	Eind	Duur	Wat?
10:15	10:25	0:10	Uitleg
10:25	10:45	0:20	Fase 1
10:45	10:50	0:05	Internationale Klimaatraad (andere leerlingen gaan verder met opdrachten)
10:50	11:10	0:20	Fase 2
11:10	11:15	0:05	Internationale Klimaatraad
11:15	11:35	0:20	Fase 3
11:35	11:38	0:03	Afsluiten/verzamelen in groep
11:38	11:55	0:17	Reflectie in groep
12:15	12:15	0:00	Einde